UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis. ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue] docto eos digne legenti. predicanti. aut ...

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

I Sermo. XXXVIII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Visual Library

ab eterno iudice terribilit̃ apparēte. vt dicit̃
Job. xl. Vñ Sap. iiij. de his dr̃. Erũt pꝰ
h. i. poſt hāc vitā. ſm̃ Rupertũ decedentes
ſine honore. ⁊ in ꝯtumelia int̃ mortuos in
perpetuũ. Qm̃ diſrũpet illos inflatos ſine
voce ⁊ cõmouebit illos a fũdamētꝫ et vſqꝫ
ad ſupmũ deſolabũt̃. ⁊ erũt gemētes. Et ſe
quit̃ finalis ꝯcluſio. ⁊ memoria eoꝝ ꝑibit.
Ecce eterna ꝑditio vbi nulla mēoria. Vñ
damnati dicunt hodie. Quid ꝓfuit nobis
ſupbia aut diuitiaꝝ iactātia qd ꝯtulit nob̃
Et eſt facilis reſpōſio. Certe nichil ꝓfuit ſꝫ
magꝭ obfuit. qꝛ ꝑditōez induxit. Circa qd
ſciendũ ꝙ ꝯ numero ꝑuerſoꝝ aliq̄ animaꝫ
ſuā ꝑdũt. aliq̄ vendũt. aliq̄ impignorāt. ali-
qui ꝓ nihilo dāt. Vendũt cupidi ꝓ diuitijs
hꝰ vite exponũt ſe rapinis ⁊ furtꝫ ꝑiurijs. ⁊
falſis mercācijs. ſymonijs. Eccli. x. Nihil ē
iniquiꝰ q̄ amare pecuniā. hic em̄ ⁊ animā
ſuā venalē habet. Scđo ſunt aliq̄ q̄ aīas
ſuas ꝑdũt. Et tales ſunt ocioſi negligēter.
timētes ⁊ accidioſi ad opus bonũ nō curā-
tes. niſi ꝙ vna dies vadat et alia ſuccedat.
Eccli. xx. Eſt q̄ ꝑdet aīaꝫ ſuā ꝑ confuſione.
Unde ps. cuꝫ quereret. Quis aſcendet in
montē dñi. aut q̄s ſtabit in loco ſancto eiꝰ.
Rñdet ibidē Innocēs manibꝫ q̄ nō accepit
in vano animā ſuā. dicit Innocenciꝰ. Illđ
eſt ꝯtra ocioſos ⁊ negligētes. Tertio ſunt
quidā q̄ aīaꝫ impignorāt Ille em̄ q̄ impig
norat rem nō intēdit alienare dominiũ ꝑ-
petue ſed tm̄ ad tps alienat. ſcilꝫ ad vſum.
Sic faciũt iſtis vanis hominibꝫ demōes
quaſi eoꝝ feneratores ⁊ vſurarij dāt ad tē
pus eis q̄ſi mutuo q̄cq̄d volũt dignitates
voluptates diuitias. tandē ſeneſcũt. fiunt
debiles. ſoluere nō pñt. qꝛ vitam ꝯſuetā di
mittere nequeũt. ⁊ ſic finaliter pignꝰ. i. aīaꝫ
ꝑdũt. licet illud q̄n impignorare incipiunt
ꝑdere nō ꝓponũt. Et tñ ſciendũ ꝙ duo ge-
nera aīas ſuas ipignorant ſꝫ diuerſimode
Quia aliq̄ vicioſe. ꝓ voluptatibꝫ huiꝰ vite.
ſicut fuit factũ Theophilo q̄ vt haberet di
uitias in h̄ mũdo ꝓmiſit ſuo tpe demonibꝫ
aīaꝫ. Alij ipignorāt v̄tuoſe. vt ſunt prelati
⁊ curati q̄ aīas ſuas obligāt ꝓ aīabꝫ ſuorũ

ſubditoꝝ. Quoꝝ vnicuiqꝫ dr̃ illđ. iij. Re. xx
Cuſtodi viꝝ iſtũ. q̄ ſi lapſus fuerit erit aīa
tua ꝓ aīa illius. Quarto ſunt aliq̄ qui aīas
ſuas dant ꝓ nihilo. Hij ſunt inuidi iracũ-
di. Nam cupidus recipit diuitias. lubricꝰ
voluptates. ſuperbꝫ et ambicioſus hono-
res. guloſus cibum. Sed iſti miſeri nichil
recipiunt delectabile. ſꝫ amaritudinē ⁊ do
lorē. Et ideo aīaꝫ ſuā gratis dant dyabolo
De quoꝝ quolibet verificat̃ illđ Judicij. ix
Animā ſuā dedit ꝑiculis. Nos igit̃ attēdē-
tes tot ꝑicula ⁊ damna. tam p̄ſentia q̄ fu-
tura amantibꝫ animas ſuas inordinato et
illicito ſeculi amore. amorē noſtrũ potius
ab iſtis externis bonis ⁊ infimis. ad p̄muꝫ
bonũ ⁊ ſummũ ꝯuertamꝰ diligētes aīas
noſtras ꝓpter illud ſummũ ꝯſequendum.
⁊ odientes ⁊ ꝯtemnētes deſiderioꝝ carna-
liũ appetitum. Qui ṽo eas in ſe extinguit
cum beato Laurencio eternaliter gaude-
bit. ⁊c̃.

De aſſumptione Marie. I
Sermo. XXXVIII

Que eſt iſta que
aſcendit de deſerto delicijs af-
fluēs. Canticoꝝ. viij. Verba iſta
q̄ ꝓpoſui oſtendunt magnũ honorē ⁊ mag-
nam laudem huius virginis que hodie eſt
aſſumpta ſuper omnes choros angeloꝝ
Sed quid ego de laude et honore huius
virginis loquar. id eſt. poſſum loqui. cũ. id
eſt. ex quo angeli in celo exiſtentes laudem
ipſius nequeunt enarrare. Quid ego cum
ſim peccator loquar de ſanctitate huiꝰ vir-
ginis que ſuper omnes ſanctos eſt. Quid
de puritate cum ſim ego pollutus labijs.
Et dicit ſcriptura Eccleſiaſtici. xv. Non ē
ſpecioſa laus in ore peccatoris. Et quid ḋ
iſta loquar cuius laudem ſi linguas ange-
licas haberem non enarrarē. cum etiam ſi
om̄ia membra in linguas verterent̃. adhuc
minutiſſimā laudem huius virginis tam
ſancte tam munde tam pulcre nō poſſeꝫ ex-
plicare. Cũ etiā btũs Jeronimus doctor
tā eximiꝰ ſacra ſcptura illumiatꝰ. ſpũſancto
repletꝰ. noluit loq̄ de ſcītate hꝰ v̄gis dicēs
ſic. Si audeam meditari de ſcītate hꝰ v̄gi-
nis deficiā. Si loq̄ nō ꝑficiā. Ipſa ſanctiſ-
ſima eſt puriſſima ⁊ btiſſima. Quid ego hō
peccator tenebris ignorātie inuolutus lo-
quar de ea. Et ipa eſt altior celis. clarior ſo
le. latior terra. ſtellis purior. abyſſo ꝓfundi
or. Quis autem nō ſim dignus nec medi
tari nec loqui de ſanctitate huius virginis.
Nihilominꝰ tñ in gr̃a ipiꝰ ſperans. quā ipa
non tm̄ bonis ſed et peccatoribus ſemper
oſtendit. dicam de ea iſtud verbum. Que

De aſſūptione beate Marie

eſt iſta que aſcendit. Sed prius ꝙ̄ incipiā
ipſam ſalutemus. Que eſt iſta q̄ aſcen. ꝛc̄.
¶ A. ¶ Filius hodierna die volens matrē
ſuā honorare facit ſm̄ curſum mundi. Vnī
mos eſt in mūdo. cum q̄s pegrinus incog
nitus venit in aliā puinciam et ab aliquo i
hoſpicium recipitur et bene tractat̄ nunꝙ̄
huius bonitatis poteſt obliuiſci. ſed ean/
dem bonitatē libenter faceret ſuo hoſpiti
cū pegrinando ad illi⁹ hoſpitiū puenit. Et
xp̄s volens pegrinari de ſede ſue maieſta/
tis miſit angelū Gabrielem ad Mariā an
vellet eū in hoſpitiū ſuſcipere. Qui ingreſ/
ſus ad eam dixit. Aue maria gr̄a plena do/
minus tecū. ꝛc̄. q̄i diceret. Tu es plena gr̄a
quia dn̄s oīm vult in domo tua tecum ma
nere. ſis plena gr̄a. quia rex regum vult ad
te venire. Audiens h̄ beatiſſima virgo ꝙ a
tam remotis partib⁹ tam magn⁹ rex pegri/
nando in hūc mundū apud eam petit ho/
ſpitiū ꝛ vult cū ea manere. expanſis mani/
bus et erectis oculis in celū dixit. Ecce an
cilla dn̄i. Ecce ego ſerua minutiſſima do/
mini. Si dignatur iſte rex. iſte dn̄s apud
me manere. ꝛ ego eum libenter ſuſcipiam.
fiat mihi ſm̄ verbū tuū. Et filius dei altiſ/
ſimi ꝯceptus eſt invtero eius de ſpū ſancto
ver⁹ deus ꝛ hō. Et q̄ ergo tam benigne eū
hec ꝟgo in ſuū hoſpitiū ſuſcepit. q̄uo tante
bonitat̄ xp̄s potuit obliuiſci vt ſuā matrē
non honoraret in regno ſuo. Et ideo h̄ di/
cit. Que eſt iſta. ꝛc̄. In iſt̄ ꝟbis dicit ipſius
ſanctitatē maximā. Quia ſancta pus ꝙ̄ na/
ta. Et ideo dicit de ea xp̄s. Tota pulcra es
amica mea ꝛ macula nō eſt in te. Canti. iiij.
Tota pulchra es ꝛ i corpe ꝛ in anima et in
corde. qꝛ nullum pctm̄ habuit. Et ideo dic̄
ꝛ macula non eſt in te vlla. Et ideo dr̄ pul/
cra vt luna. electa vt ſol. Canticoꝝ. vj. Et
ideo vocat eam rex regū dicens. Surge p
pera amica mea. Eiuſdem. ij. Veni vt me/
cum regnes. qꝛ ego ſum rex. tu aūt regina.
ego dn̄s. tu ꝟo dn̄a. ꝛ ob hoc veni vt mecū
domineris Et ob h̄ dominus in celo dicit
Tranſite ad me omēs q̄ memoramini mei
qꝛ ego veſtri nunꝙ̄ obliuiſcar. Et ita eam
ille memorabat̄. De quo dicit Vincentius
Q fuit quidā vir q̄ dum videbat ymaginē
beate virginis Marie ſemp dicebat Aue
Maria. vſqꝫ ad finem. Factū eſt aūt dum
quadā vice in ſuo habitaculo quieſceret ve
nit ad eū virgo cū maximo ſplēdore dicēs

Pax tibi eterna. Qui cū nimio pauore ce/
cidit in terram dicēs Surge fili mi ſurge ꝛ
reſpice. Ecce ego mater oīs miſericordie
Ecce ego cōſolatio peccatoꝝ omniū. Ecce
ego regina celoꝝ. et domina angeloꝝ. quā
tu ſepius ſalutaſti. et ergo ſemp eternā ſa/
lutem habebis. Et dico tibi pete a me q̄d
vis. At ille. O ſanctiſſima ꝟgo quid aliud
petam niſi cū es regina vt etiā regnē. Illa
ait. Poſt triduū regnabis. Appropinquāte
autē poſt triduū hora mortis venit maria
cum luce nimia ꝛ dixit. Tranſite ad me om
nes qui cōcupiſcitis me ꝛ inuenietis et̄nā
ꝯſolationē. Vnde Aug⁹. Et quis eſt q̄ po/
teſt ipſius maximā miſericordiā enarrare
cum ipſa p paruo ſeruitio multā mercedē
dat. Et ideo dr̄ Gr̄a plena. Plena eſt gra/
tia. quia toti mundo grām oſtendit q̄n pe/
perit deū q̄ mundū redemit. Et ido admi/
rans ſcriptura clamat hic dicens. Que eſt
iſta que aſcēdit de deſerto. id eſt. de iſto mū
do vt regnet cum ſuo dilectiſſimo filio. ꝛ vt
nobis omnib⁹ ſuā gratiā oſtenderet. Que
eſt iſta cuius dies hodiernus eſt ita nobi/
lis. Que eſt iſta per quā triſticia verſa eſt in
leticiam. Que fortitudinē ſemper angeloꝝ
recipit. Que fregit poteſtatem dyabolicā
Que mortem mutauit in vitā. Que eſt ele/
uata ſuper omnes celos hodie. Que eſt de
qua angeli in celo letantur. Que ita pulcra
vt dicit chriſt⁹ de ea. Tota pulcra es ami/
ca mea. cuius pulchritudinē ſol et luna mi
rantur. Et vt dicit Jeronimus. Q fuit ita
pulcra. ꝙ non fuit homo pulcrior in mun/
do. Et hoc audiens quidam heremita ſan
ctus cum quo angelus loquebatur. Et di
cebat ei. Q quicūqꝫ ipſam intuetur in ma/
iorem deuotionē accenderetur. Et factum
eſt anno ſeptimo poſt aſcenſionem chriſti.
Venit ergo ad montem ſyon vbi Maria
manſit. videnſqꝫ eam pre nimio gaudio ſta
re non potuit. ſed cadens in terram dixit.
Aliud regnum celorum nō deſideraui niſi
vt eam continue inſpicere poſſem. Et ido
hic dr̄. Que eſt iſta que aſcendit de deſerto
Et ob h̄ dicit Anſelmus. Feſtinate ad tā
pulcram virginem in qua inuenietis omnē
delectationē. omne gaudiū. et omnē conſo
lationē. Salutate ipſam ſepe ex deuoto cor
de dicentes. Aue Maria. Quia q̄ciēs illa
ſalutatio dr̄ totiēs gaudiū eius renouat̄ et
demon repellitur. ſicut patet Geneſ. iij.

Huic alludit illud Martiani
in 2o Parthenices ita de b[ea]ta
virgine loquens Cuius ad
aspectum (quamquam [illegible]
ore Omne decus mortale)
tamen suppressa libido Omnis
& extincto semp[er] [illegible] igne
quievit Ac si ferventes geli
dos in florida vores Palla
diosque sup[er] [illegible] diffunderis
imbres [illegible] imbres palladios
intelligimus olei omnia enim
palladi sacrata est quia ea
[illegible] & produxisse dicitur

B Admirat̃ ſcptura de eius mag̃ gl'a
quã accepit hodie dicens. Que eſt iſta. zc.
Quia xp̃s volẽs ſuã genitricem honorare
miſit duodecim exercit⁹ celeſtes z vltio ſol⁹
aduenit ſic audietis. Primo miſit p ea nouẽ
choros angelorum. i. angelos de nouẽ choris
Miſit p̃triarchas. miſit ꝓphas. cõfeſſores.
martires. v̓gines. ap̃los. Et h̃ figuratũ eſt
ij. Re. vj. vbi legit̃. Cũ Dauid reduxiſſet
archã in caſtra filiorum iſrl'. tunc vociferatus
eſt oĩs ꝓp'lus. z cum maximo gaudio in irl'm
archã deduxerũt. Per iſtã archã in q̃ erat
totũ ſolaciũ iudeorum. intelligit̃ btã v̓go in q̃
eſt ſolaciuz oĩm xp̃ianorum. Quã hodie Da/
uid. i. xp̃s deduxit ad celeſtẽ irl'm cũ maxi/
mo gaudio. z vociferat⁹ ẽ ꝓp'lus. i. ſcti ange/
li dicẽs. Que eſt iſta. zc. Et ſ̃ Gregori⁹ dic̃.
Qua gl'ia in celis iſta v̓go colit̃. Que dño
celi p̃buit hoſpitiũ ſui ſctiſſimi corpis. Et
ideo Luc. x. ca. de ea d̃r in hodierno euan/
gelio Intrauit ih̃s in q̃ddã caſtellũ. Bern̄.
O btũs vẽter Marie q̃ circũdedit illũ quẽ
celi et terra cõprehẽdere nõ potuerũt. O ve
nerabilis hũilitas qua tu filiũ de celo euo
caſti O ꝯſolatiuũ toti mũdo v̓bũ marie qñ
dixit. Ecce ancilla dñi Quia poſtq̃ȝ dixit h̃
et addidit. Fiat michi ſm̃ v̓bũ tuũ. ſtatim
fili⁹ dei in eam tanq̃ȝ in aliq̃d caſtellũ intra
uit. Illud caſtellũ ſignificat btãm virginez
1 Mariã ꝓpter tria. Primo. q2 ad caſtellum
requirit̃ firm⁹ murus. Sic beata v̓go ha/
buit firmũ murũ pfecte fidei Sic de ipſa
teſtat̃ euangeliũ. Beata es q̃ credidiſti qm̃
pficient̃ in te que dicta ſunt tibi a domino.
Luce. j. Nam ſi Abrahã in ſcriptura com/
mendat̃. eo q2 credidit deo. multo mag̃ cõ
mendanda eſt v̓go Maria. que tpe paſſio/
nis xp̃i ſola in fide pmanſit. Scd̃o ad ca/
2 ſtellũ requirit̃ turris q̃ decorat murum. Sic
in beata Maria fuit turris caſtitatis. que
oẽs v̓tutes decorabat tanq̃ȝ turris murũ.
3 Tertio ad caſtellũ requirit̃ foſſatũ. p quez
phibet̃ acceſſus ad turrim z ad murum. Ta/
le foſſatũ hũilitat̃ habuit v̓go btã maria.
ſicut ſola teſtat̃ dicẽs. Reſpexit hũilitatem
ancille ſue. ecce em̃ ex h̃ btãm me dicẽt om
nes generationes. Iuxta illud. Viderunt
te filie ſyon et beatiſſimã p̃dicauerũt te. et
regine laudauerunt te cum angelis dicen/
tes. Que eſt iſta. zc. Tam ſancta. tam pul/
cra. quia ſanctior angelis. ſanctior ꝓphetis
ſanctior ap̃lis. ſup omnes ſolo filio eius ex/
cepto ipa eſt ſanctior. Et ideo ſup omnes in
celis eſt exaltata. ſicut hodiernũ teſtat̃ euã
geliũ. Maria optimã partẽ elegit que nõ
auferet̃ ab ea. Obtinet partẽ in dextra ſui
dilectiſſimi filij vbi iam regnãs orat p nob̃
vt nobis dñs ih̃s xp̃s omnia peccata dimit
tat. Sed quis poſſet enarrare q̃lis eſt iſta
ps quã ipa elegit. Quis em̃ poſſȝ gl'aȝ ma/
rie excogitare quã ipa habet cũ filio in cel'.
Ipa em̃ eſt celũ. q2 in ea de⁹ habitat. Ipa ẽ
ſedes dei. q2 in ea requieſcit. Et ob h̃ vocauit
eã filius ſu⁹ dñs nr̃ ih̃s xp̃s. Veni in ortuz
meũ ſoror mea ſponſa mea. Ecce dic̃ ſoror
ꝓpter ꝯformitatẽ. Sicut em̃ filius fuit vir
go ſic et mater v̓go ſemp pmãſit. Dicit em̃
Veni amica mea z ſponſa, ꝓpt̃ nimiã dilec/
tionẽ. Quia ipa diligit. et ecõuerſo. Et vo/
cat eã in ortũ. q2 ipa etiã vocabat eũ dicens
Veniat dilect⁹ me⁹ in ortũ ſuum. Nõ dicit
meũ. q2 omnino ſe ꝯtulerat diuine voluntati.
Canti. vj. Omnia poma noua z vetã ſuaui
tibi dilecte mi. Veniat in ortũ vt comedat
fruct⁹ pomorum ſuorum. Et queãdmodũ beata
v̓go vocauit xp̃m in ortũ. ita xp̃us vocauit
eã in ortũ dicẽs. Veni in ortũ zc. ſic in vita
eius audietis.

Sequitur vita.

Sic legi/
tur de ſan
ctiſſima aſſumptiõe Marie Cum qñ p⁹ aſcen
ſionẽ xp̃i ap̃l'is ꝓpter p̃dicationẽ diſperſis
btã v̓go iuxta montẽ ſyon in domo ſua mo
rabat̃. et quotidie loca filij ſui ſcȝ beatiſſi/
me captionis flagellationis paſſionis ſe/
pulcri z aſcenſionis viſitabat. Tandẽ qua
dam vice cũ maximo deſiderio fuiſſet accẽ
ſa vt poſt filiũ de ſeculo hoc citius trãſmi/
graret mox cepit tedere et flere. Tunc ange
lus apparuit ei dicẽs. Aue beata a filio tuo
dño nr̃o ih̃u xp̃o. cui omne genu flectat̃ cele/
ſtiũ terreſtriũ z infernorũ. Ecce palmã de
paradiſo attuli tibi regina celorum. quã ante
feretrũ portare iubebis cum die tertia aſ/
ſumeris. Nam filius cũ gaudio te expectat
Cui Maria. Si inueni gratiam apud te
extinde tunc tria rogo. Primo vt oẽs apo/
ſtoli congregent̃ vt eos ante mortẽ meã vi
deam. et ipſi me ſepeliant. Secũdo vt de/
mones non videam in expiratione. Ter/
tio vt filius meus pro anima mea veniat.
Cui angelus dixit. O mater miſericordie
omnia q̃ poſtulaſti obtinebis. His dictis
angelus cũ multo lumine celos aſcendit.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Palma aūt illa nimia claritate ſplendebat
et erat viridis. Folia aūt ſicut ſtella matuti
na fulgebāt. Factū eſt aūt dum Johēs in
Epheſo pdicaret celum ſubito intonuit et
nubes cādida ipm ſuſtulit et in momēto o/
culi ante ianuā marie collocauit. pcutieſq
hoſtiū introiuit. et virgo vginē ſalutauit re
uerenter. Quē maria videns obſtupuit. et p
gaudio lacrimas cōtinere nō potuit. ſz vo
ce flebili dixit ei. Fili iohēs memor eſto v/
borū chriſti q me tibi in mrem et te mihi in
filiū in cruce pendēs cōmēdauit dicēs. Ec/
ce mulier fili⁹ tuus. et ſic de alijs. Ecce enī
me vocat et ego cōmitto me tibi. Audiui ei
iudeos ꝯſiliū iniſſe dicētes. Expectemus
viri frēs donec illa q ieſum portauit moria
tur. Corp⁹ eius ꝯtinuo rapiam⁹ atq igne
cōburem⁹. Tu igit hanc palmā facies por
tari ante feretrū cū corpus meū portabis
ad ſepulchrū. Ego aūt tertia die aſcendā
in celū. Tūc dixit iohēs. O vtinā hic eēnt
oēs apli fratres mei cariſſimi vt decen/
tes tibi poſſemus parare obſequias. Hoc
aūt illo dicente oēs apli de locis in qbꝫ p
dicabāt a nubibꝫ rapiūt. et añ ianuā marie
collocant. Et vidētes ibidē eſſe ſe inſimul
collectos mirabant dicētes. Que nā cauſa
eſſet ppter quā nos hic dñs oēs ꝯgrega/
uit. Johēs ad eos exiens dñam de h ſecu
lo migrare pdixit. et addidit dicēs. Videte
fratres cū obierit ne qs defleat eam. Ne h
pplus videns dicat. Ecce iſti reſurrectiōē
pdicant et mortē timēt. Cū aūt beata virgo
oēs aplos vidiſſet. deū bñdixit i medio
eorū. Tertia vero hora noctis ieſus venit
cū angelorū choris. pīarchis. martyribus
ꝯfeſſoribꝫ. virginibꝫ et veniēs dixit. Veni e/
lecta mea et ponā in te thronū meū. At illa.
Paratū cor meū deus paratū cor meum.
Tūc oēs q aderāt angeli et oēs ſcti cla
mauerūt dicētes. Hec eſt illa q neſciuit de
lictū thori. Ipa de ſeipa dicit. Beatā me di
cent oēs generatiōes. Quia fecit mihi ma
gna q potens eſt. et ſctm nomē ei⁹. Tūc xps
dixit. Veni ſponſa mea cariſſima veni co/
ronaberis. Tūc illa. Ecce venio dilectiſſi/
me fili. Quia ſcriptū eſt de me vt facerē vo
luntatem tuā deus. Quia exultauit ſpirit⁹
meus in deo ſalutari meo. His dictꝭ expi/
rauit et animā in man⁹ filij cōmendauit. Di
xitq aplis domin⁹. Corp⁹ virginis matrꝭ
mee in valle Joſaphat deferte. et in ſepul/
chro nouo quod ibi inuenietis locate. et me
ibidem triduo donec ad vos redeam expe
ctate. Statimq eā circūdederūt flores ro
ſarū ſcꝫ martyres. et lilia cōuallium. i. angeli
ꝯfeſſores et virgines. Ceperūtq angli cla/
mare poſt eā dicētes. Virgo prudētiſſima
quo pgrederis qſi aurora valde rutilans
filia ſyon tota formoſa. pulchra vt luna. ele
cta vt ſol. Tunc ꝯcentū angelorū aſcendēti
um audiētes cetus q remanſerūt admira/
ti ꝯcite obuiā pceſſert. Vidēteſq regē ſuū
femine animā in vlnis pprijs baiulātē. illā
q ſup ipm innixam obſtupefacti clamare
ceperūt. Que eſt iſta q aſcendit de deſerto
delicijs affluens innixa ſup dilectū ſuum.
Quibꝫ alij dixerūt. Iſta eſt ſpecioſa inē fili
as hierlm ſicut vidiſtis eā plenā caritate.
Sicq in celū gaudens aſcēdit. et a dextrꝭ
filij ſui thronū glie ſuſcepit. Viderūt autē
apli eius animā ita candidā vt nulla ligua
poſſet effari. Tunc apli corpus reuerēter
ceperūt et ſup feretrū poſuerūt. Dixitq io/
hannes petro. Tu petre hanc palmā ante
feretrū portabis. qz te dñs nobis pretulit.
Tūc petrus. Tibi portare ꝯuenit. qz a do/
mino vgo es electus. et ergo dignū ē vt vir
go ante virginē portet. Tu inſup in pecto
re dñi recubuiſti. tu g portare debes hanc
palmā ante virginē. Ego aūt portabo cor
pus ſanctiſſimū. Tūc paulus accedens di
xit. Et ego q ſum minim⁹ veſtrū nec dign⁹
ſum vocari aplus volo tecū portare. Ele/
uanteſq petr⁹ et paulus feretrū cū ſanctiſſi
mo corpore ceperūt cantare dicētes. Exijt
iſrael ex egypto all'a. Tunc et angeli affue/
runt q dulciter cantauerūt. Excitati autē
oēs ad tam dulcē cantū de hieruſalē exie
runt. et qui eſſent diligent ſciſcitant. Tunc
vnus dixit. Mariā illā diſcipuli ieſu effe/
runt mortuā. Circa illā hanc quā auditis
cōcinunt melodiā. Tunc ad arma oēs cu
currerūt. et ſe mutuo hortabant dicētes. Ve
nite occidam⁹ oēs aplos. et corpus illud
quod illū ſeductorē portauit cōburamus.
Princeps autē ſacerdotū hoc audiēs ob/
ſtupuit et ira repletus ait. Ecce tabernacu/
lum illius q nos ꝯturbauit qualē gloriam
nunc accipit. Et hoc dicēs cucurrit et man⁹
in feretrum miſit volens euertere vt cor/
pus caderet. Tunc man⁹ eius ambe ſubi/
to aruerunt. et ad feretrū adheſerūt. Premi
mio itaq dolore cepit lamētabilit eiulare.

Reliquus autē ꝑ plus ꝑcuſſus eſt cecitate.
Tunc ille ꝑnceps ſacerdotū cepit clamare
voce magna dicēs. Sancte petre adiuua
me. Cui petrꝰ ait. In obſequio nr̄e domi/
ne ſumꝰ impediti. idō curatiōi tue intende/
re nō poſſumꝰ. ſed in dn̄m ieſum xp̄m cre/
de quē iſta portauit ⁊ ſanꝰ eris. Cui rn̄dit.
Credo in dn̄m ieſum xp̄m. credo ip̄m eſſe
verū filiū dei. ⁊ hanc ſctiſſimā mr̄em eiꝰ eſſe
virginē purā. Statimq; a feretro eiꝰ ma/
nus ſunt ſolute. Sz tn̄ in brachijs adhuc
ariditas remāſerat ⁊ dolor vehemēs. Tūc
dixit Petrꝰ. Oſculare feretrū ⁊ dic. Credo
in dn̄m ieſum xp̄m. quē iſta in vtero porta/
uit ⁊ peperit ⁊ poſt partū virgo permanſit.
Quod cū dixit ſtatim vt ꝑus factꝰ eſt ſanꝰ.
Tunc dixit ei Petrꝰ. Accipe hanc palmaz
de manu fratrꝭ noſtri Johis ⁊ pone illam
ſuꝑ populū excecatū. ⁊ quicūq; voluerit cre
dere in chriſtū recipiet viſum. qui autez nō
credet nō videbit ineternū. Portātes autē
apoſtoli corpꝰ Marie in nouo monumen
to poſuerunt. ⁊ iuxta illud vt dn̄s iuſſerat
vſq; in triduū ꝯſederūt. Veniēs autez Je
ſus cū multitudine angelorū ipos ſaluta/
uit dicēs. Pax vobis cariſſimi. Cui reſpō/
derūt. Gloria tibi dn̄e qui facis mirabilia
magna ſolus. Et dixit eis. Quid grē ⁊ ho
noris videt̄ vobis vt mee nūc ꝯferam geni
trici. At illi. iuſtū videt̄ ⁊ ꝯuenit vt ſicut tu
deuicta morte iā regnas in ſecula. ſic tu re
ſuſcites corpꝰ mr̄is ⁊ a dextris tuis collo/
ces ineternū. Tunc michael archangelꝰ cō
tinuo animā marie ꝑn̄tauit. Tunc dn̄s ie/
ſus chriſtꝰ locutus eſt dicens. Surge dile
ctiſſima mr̄ mea. ſurge proxima mea. ſur/
ge colūba mea. Statimq; ad corpus acceſſit
⁊ de tumulo corpꝰ mox ꝑceſſit glorioſum.
Sicq; chriſtꝰ cū ſua genitrice ad altitudi/
nem celeſtē ꝑceſſit ipos angelorꝫ multitu/
dine comitāte. Cū autē ad primū chorum
veniſſent angeli āmirantes eiꝰ pulchritudi
nem dixerūt adinuicē. Que eſt iſta ꝙ aſcen/
dit ꝑ deſertū ſicut virgula fumi ex aromati
bus mirre ⁊ thuris. Et iterū. Que eſt iſta ꝙ
progredit̄. quaſi aurora ꝯſurgēs. tota for/
moſa. ⁊ pulchra vt luna. electa vt ſol. Chri/
ſtus rn̄dens dixit. Iſta eſt ſpecioſa inter fi
lias hieruſalē ſicut vidiſtꝭ eam plenā cari/
tate. Et dixit ad eā. Tota pulchra es ami/
ca mea ⁊ macula nō eſt in te vlla. Et audien
tes angeli dixerūt. Specie tua ⁊ pulchritu
dine tua intende ꝓſpere ꝑcede ⁊ regna. q̄ſi
di. O maria aſcende ſuperiꝰ. Quia non ſu/
mus digni vt maneas nobiſcū. Et ſic ꝑceſ
ſerunt ad ſecūdū chorū. Cunq; ꝑueniſſent
ad ſecundum chorum dixerunt angeli. Iā
hyems tranſijt. imber abijt ⁊ receſſit. flores
apparuerūt in terra noſtra. Et dn̄s ad an/
gelos dicēs. Sicut liliū inter ſpinas ſic a/
mica mea inter filias hieruſalē. Et dixit ad
mariā. Mel ⁊ lac ſub lingua tua. odor ve/
ſtimentorū tuorꝫ ſicut odor thuris. Et di/
xit maria. Ego flos campi. ⁊ liliū cōuallium
Vocat ſe florem campi. qꝛ quicqd creſcit ī
campo nō cuſtodit̄. Sic Maria eſt omībꝫ
peccatoribꝫ cōmūis ⁊ omībꝫ eſt parata nul
li occulta. Et dixit. Quicūq; eam inuocat
ſicut adhuc in fine audietis. Tunc angeli
ad mariā. O Maria non ſumus digni vt
nobiſcū maneas. Aſcende ſuperiꝰ. Tūc ad
tertiū chorum ꝑceſſit. In tertio choro an/
geli dixerunt ad mariā. Suꝑ ſalutē ⁊ om/
nem pulchritudinē dilecta es a dn̄o. ⁊ regi
na celorū digna es vocari. Gaudent chori
angelorū ꝯſortes ⁊ ꝯciues tui. Tunc ieſus
ad Mariā. Letent̄ celi ⁊ exultet terra an/
te faciē dn̄i qm̄ vēit. Et iterū dixit dn̄s ad
angelos. Inueni quā diligit aīa mea. nec
dimittam eā. introducā eam in tabernacu
lum pr̄is mei. Tunc angeli ad Mariam.
Specie tua ⁊ pulchritudine tua. vt ſupra.
In quarto choro angeli dixerūt ad mariā
Tu dn̄aris poteſtati marꝭ. Et dn̄s ad an/
gelos. A ſolis ortu vſq; ad occaſum ē lau/
dabile nomē eius. Tunc maria rn̄dit. Da
bo in ſyon ſalutē ⁊ in hieruſalē gl̄iam meā.
Angeli ad Mariā. Specie tua ⁊ pulchri/
tudine tua ⁊c̄. In q̄nto choro angeli dixe/
runt. Surgite vigilemꝰ. venite adoremꝰ.
qꝛ ipa dn̄a eſt ſctā corona ſanctarū omniū.
Dn̄s ad angelos. Hodie mortē quā femia
intulit. femina fugauit. Et dixit ad mariā.
Tui ſūt celi ⁊ tua eſt terra. Et maria. Trā/
ſite ad me om̄es ꝙ ꝯcupiſcitis me. Tūc an/
geli ad mariā. Specie tua ⁊ pulchritu. ⁊c̄.
In ſexto choro angeli ad mariā dixerunt.
Multe filie regū ꝯgregauerunt diuitias.
tu ſola ſupgreſſa es vniuerſas. Et dominꝰ
ad mariā. Hec eſt ꝙ neſciuit thorū in deli/
cto. Et dixit ad eam. Veni dilecta mea. in/
tra cubiculū ſponſi tui. ⁊ ꝑ q̄buſcūq; ores
ſalui fiant. Tunc maria. Mecū ſunt diui
tie glīe ⁊ opes. Angeli ad Mariā. Specie

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Aſſumptione Marie

7 tua ⁊ pul. ⁊c. In ſeptimo choro angeli ad Mariã dixerũt. Glioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. Dñs ad angelos. Viderũt eã filie ſyon ⁊ beatiſſimã te ꝓdicauerũt ⁊ regine laudauerũt eam. Tunc dñs ad eã. Tu lux oriens in nazareth. tu gl'a in hierl'm. Tu leticia in iſrael. tu decus mũdi. Tunc angeli
8 ad mariã. Specie tua ⁊c. In octauo choro angeli ad Mariã dixerũt. Audi filia et vide. qꝛ ꝯcupiuit rex ſpeciẽ tuã. Dñs ad angelos. Queſiui mihi eã aſſumere ſponſaꝫ ⁊ effectus ſum amator forme illꝰ. Et dixit ad eam. Veni colũba mea. veni ſpõſa mea dilectiſſima veni amica mea. Maria reſpõdit. Et in hierl'm ptas mea. Et iteruꝫ. Tal' eſt dilectus meꝰ. et ipe eſt amicꝰ meus filie
9 hierl'm. Tunc totꝰ chorus celeſtꝫ venit ad eam cantãdo gaudendo ⁊ dicendo. O maria tu es virgo virginũ. ⁊ qnõ eſt hoc ꝙ nec primã ſimilẽ viſa es nec habere ſequentez. Maria rñdit. Quid admiramini. Diuinum myſteriũ eſt quod cernitis. Tũc omnis multitudo celeſtis clamauit ad eaꝫ dicens. O maria tu es templũ diuinitatꝫ Tu es balſamꝰ ſuauitatis. ſpeculuꝫ puritatis. criſtallus caritatꝫ. liliũ caſtitatis. roſa candiditatis. foliũ hũilitatis. radix omniũ ꝟtutum. gl'ia ⁊ honor omniũ mulierꝝ. margaritha virginũ. ſtella ſacerdotũ. roſa martyrum. dña apoſtolorꝝ. regina angelorꝝ. Tũc Maria rñdit. Hec requies mea in ſeculũ ſeculi. hic habitabo qm̃ elegi eã. Tũc dñs coronauit eã corona ꝑpetua. vbi iã ſedens ad dexterã filij ſui ſemꝑ orat ꝓ nobis. Et q̃cunqꝫ inuocat eã ſemꝑ inuenit ꝯſolationẽ.

De iſta multa ſunt exempla q̃ cauſa breuitatis omittam. Nihilominꝰ tñ ad noſtrã meliorationẽ vnum exempluꝫ aut duo dicam. Primũ. Quidã clericꝰ virgini Marie deuotus dũ ſcolas frequẽtabat. conſueueratqꝫ ſtatim mane facto imagineꝫ beate Marie viſitare priuſq̃ꝫ ſcolas ingrederet̃ ⁊ ibi ſemꝑ vnum Aue maria exorauit. Hic cũ nimio labore egrotaret ⁊ ex pauore nimio cepit ꝯturbari. Cui virgo apparens dixit. Cur fili tantũ times q̃ totiens me ſalutaſti. eſto nunc ſanus in aĩa. ⁊ veni mecuꝫ vt eternaliter gaudeas. Et ſtatim expirauit. ⁊ angeli eius animaꝫ viſibiliter ſuſceperunt beate virgini cõmendata. Ecce videmus quomõ adiutrix eſt omĩbꝫ inuocãtibꝫ eam. Inuocemꝰ ergo eã ⁊ libenter ſalutemꝰ vt nobis parare dignet̃ gaudiũ inter angl'os in celo vbi ſola gaudet. Ad quod gaudiuꝫ deus trinus ⁊ vnꝰ pater ſue genitricis dignetur nos perducere vt ſecũ regnemꝰ in ſecula ſecl'orꝝ. Amen.

De aſſumptione Marie. II.
Sermo XXXIX.

Intrauit ieſus in quoddam caſtellũ. Luce. x. Sicut dicit mgr̃ in libro de cauſis. Cauſa prima q̃ eſt deus ſupior omĩ narratione. a qua omẽs lingue deficiũt propter eius excellentiã ſingularem. que nec ſenſu nec intellectu nec imaginatione valet attingi. Cũ autẽ beatiſſima virgo mr̃ chriſti benedicta tanta ꝓximitate deo ꝯiungit̃. tanta dignitate extollitur. tanta familiaritate vnitur. vtpote eius mater vt nec lĩgue nec rerũ ſimilitudines nec ſcripture nec picture eius dignitatẽ ſufficiẽter enarrare valeant. eo ꝙ nõ ſolũ ꝓpter diuinitatis participationẽ ſed etiã ꝓpter quandã mirabileꝫ ⁊ nobilem elationẽ ſupgredit̃ creaturas vniuerſas. in h̃ videlicet ꝙ ipa cũ deo pr̃e vnũ meruit habere filiũ. ideoqꝫ ſcti q̃uis multa de ea ꝓdicauerint. ſcripſerint. docuerit. tamẽ inſufficiẽtes ſe dixerũt. Vñ Hieronimꝰ in ſermone hodierno. Quicq̃d hũanis põt dici verbis minꝰ eſt laude celi. Quia diuinis ⁊ angelicꝫ eſt excellentiꝰ ꝓdicata ⁊ laudata preconijs a ꝓphetis quidẽ ꝓnunciata a pr̃iarchis figuris ⁊ enigmatibꝫ ꝓſignata. ⁊ ab euãgeliſtis exhibita ⁊ mõſtrata. ab angelo venerabiliter ⁊ officioſiſſime ſalutata. Hec ille. Sicut igit̃ ineffabilis fuit ſuſceptio chriſti in vterũ virginis. ſic ineffabil' ⁊ inenarrabilis eſt ſuſceptio mr̃is chriſti ĩ ciuitatem ſupne felicitatis. Dicit Bernardꝰ in ſmone q̃ incipit. Virgo glioſa. Verũtñ licet ad plenũ enarrare non poſſit tante dignitatis excellentia. tãte felicitatis copia. ⁊ tante beatitudinis ad quam hodie ſuſcepta eſt habundãtia. nõ ideo tamẽ debꝫ ab ipſius ſilere laudibꝫ humana lingua. Cũ dicit Bernardꝰ in ſmone hodierno. Tempꝰ eſt loquẽdi nõ ſolũ homini ſed omĩ carni. cũ aſſumit̃ verbi mater incarnati in celuꝫ. nec ceſſare debet a laudibꝫ eiꝰ hũana mortalitas cũ hominis ſola natura ſupra ĩmortales ſpiritꝰ exaltat̃ in ꝟgine. Hec ille. Nõ vt facilius aſſeq̃mur ipam ꝟginẽ glorioſaꝫ